

Rozprawa ma charakter interdyscyplinarny i dotyczy wybranych aspektów związanych z analizą środowiskowych uwarunkowań kondycji dwóch grup ekologicznych roślin: glikofitów i halofitów rosnących na terenach o różnym stopniu degradacji środowiska. Badania prowadzono na obszarze tzw. Inowrocławskiego Regionu Zagrożenia Ekologicznego, obejmującego: okolice zakładów sodowych, wysypiska i tereny sąsiadujące, okolice zbiorników/cieków wodnych i obszary użytkowane rolniczo. Środowisko kontrolne stanowiły tereny Borów Tucholskich. Autorka pracy przeprowadziła obszerne badania zdolności bioakumulacyjnych wybranych pierwiastków chemicznych (sód, potas, wapń, magnez, żelazo, cynk, miedź, mangan, kobalt, selen, glin, molibden, ołów, kadm, nikiel, chrom) kumulowanych przez korzenie i części nadziemne wybranych roślin (bez czarna, trzcina pospolita, krwawnik pospolity, pokrzywa zwyczajna, ostrożeń polny, mannica odstająca, soliródzielny). Badania te zostały uzupełnione standardową ana-

lizą najbardziej istotnych parametrów fizykochemicznych środowiska glebowego, a mianowicie odczynu, zawartości materii organicznej, przewodności elektrolitycznej oraz ładunku w/w pierwiastków chemicznych w ryzosferze testowanych roślin. Szczególnej analizie poddano mechanizm i konsekwencje środowiskowe wynikające z migracji badanych pierwiastków z korzenia do części nadziemnych.

Praca została oceniona wysoko przez recenzentów, jako szczególnie cenne oraz przyszłościowe wyzwanie środowiskowe o wyraźnych cechach aplikacyjnych i użytkarnych.

21 maja 2014 r. Rada Wydziału Nauk Biologicznych podjęła uchwałę o nadaniu Pani mgr Beacie Koim-Puchowskiej stopnia naukowego doktora nauk biologicznych w dyscyplinie biologia. Ponadto Wydziałowa Komisja Doktorska Wydziału Nauk Biologicznych podjęła uchwałę o wyróżnieniu rozprawy doktorskiej.

Doktorantce oraz Promotorowi serdecznie gratulujemy.

M. Gromek, K. Walińska

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

Zagraniczne sukcesy naszych pracowników naukowych

Dr Katarzyna Barbara Kochan oraz dr Ewa Małgorzata Skorek z Zakładu Historii Wychowania i Nauk Pomocniczych Pedagogiki uczestniczyły w dwóch konferencjach organizowanych w Rydze: *50th prof. Arturs Ozols Conference "General Linguistics: Language System and Language Use" in honour of Dr. philol. Emīlija Soida's 90th anniversary (1924-1989)* oraz *1st Congress of Baltic Speech and Language Therapists - Multilingualism and multiculturalism: opportunities and challenges in a contemporary speech-language therapy*. Konferencje organizowane były przez Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Łotewskiego oraz Łotewski Związek Logopedów i Litewski Związek Logopedów.

Współautorskie wystąpienie dr Katarzyny B. Kochan i dr Ewy M. Skorek na temat *Bilingual teaching of deaf people* wzbudziło ogromne zainteresowanie słuchaczy pierwszej z konferencji oraz ożywioną dyskusję na temat językowych problemów związanych bilingwalnym kształceniem osób głuchych. Autorki wskazały na problemy wynikające z obecnego systemu nauczania niesłyszących dzieci w Polsce, wskazując na potrzebę równoczesnej nauki języka migowego jako naturalnego języka osób niesłyszących oraz języka polskiego w formie pisemnej, traktowanego w tym przypadku jak język obcy. Tylko taka metoda pozwala bowiem na całkowite opanowanie i zrozumienie języka polskiego w piśmie, nie ograniczając jednocześnie użycia języka migowego. Jako przykład takiego sposobu nauczania głuchych, wskazano na rozwiązania zastosowane na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu, gdzie studenci niesłyszący korzystają z fakultetu nauczania języka polskiego dla obcokrajowców. Odniesiono się także do badań brytyjskich, które wskazują, że osoby, które są nauczane dwujęzycznie mają większe szanse na

sukces edukacyjny i lepszą jakość życia w przyszłości.

Podobne zainteresowanie wzbudziło wystąpienie dr Katarzyny B. Kochan podczas kongresu logopedycznego. Referat *Communication Problems of Deaf Children* przyjęty został z uwagą i stanowił przyczynek do profesjonalnej dyskusji na temat roli logopedów i terapeutów w poprawie jakości komunikacji osób niesłyszących ze słyszącym otoczeniem. W trakcie wystąpienia autorka wskazała na konieczność szybkiej wielospecjalistycznej rehabilitacji dzieci, u których stwierdzono wadę słuchu. Podkreśliła samotność i częstą bezradność rodziców, którzy słysząc diagnozę wskazującą na głuchotę dziecka nie wiedzą gdzie szukać pomocy, ponieważ na chwilę obecną nie istnieje zintegrowany system pomocy takim rodzinom, w którym uczestniczyliby różni specjaliści, tacy jak np. surdopedagog, surdologopeda, przedstawiciel Polskiego Związku Głuchych czy lekarz laryngolog. Autorka wskazała również na aktualną tendencję dotyczącą kształcenia dzieci głuchych,

DR KATARZYNA B. KOCHAN I DR EWA M. SKOREK PODCZAS WYSTĄPIEŃ W RYDZE (FOT. BAIBA TRINITE)

które coraz częściej zamiast w szkołach dla dzieci niesłyszących, uczą się w szkołach masowych, ukazując pozytywne jak i negatywne skutki obu wyborów.

Dr Ewa M. Skorek zaproszona została jako jedyny polski przedstawiciel do międzynarodowego komitetu naukowego oraz do wygłoszenia wykładu otwierającego kongres. To niewątpliwie zaszczytne wyróżnienie stanowi efekt wieloletniej współpracy z instytucjami zagranicznymi i wielokrotnego udziału w międzynarodowych konferen-

acjach, w czasie których zielonogórcy pracownicy naukowcy z powodzeniem prezentują wyniki swoich badań. Podczas jednej z takich konferencji (*Komunikace a handicap* II, 19.09.2013) na Uniwersytecie w Hradec Králové, bezpośrednio po wygłoszeniu przez dr Ewę M. Skorek entuzjastycznie przyjętego referatu *Účast logopedů v komplexní terapii koktavých dětí na příkladu polských výzkumů* obecna na konferencji przedstawicielka Uniwersytetu Łotewskiego przekazała zaproszenie na kongres.

Wykład dr Ewy M. Skorek na temat *Bilingualism and Multilingualism - the Truth and Myths in the Research of Speech Therapists* przyjęty został przez łotewskich, litewskich i estońskich słuchaczy z ogromnym zainteresowaniem. W referacie autorka mówiła o tym, że żyjemy w świecie, w którym społeczeństwo przyjmuje strukturę multikulturowej mozaiki, a komunikacja składa się z wielojęzycznych cytatów. Migracje sprzyjają wymianie językowej i kulturowej, a dla wielu współcześnie urodzonych dzieci wielojęzyczność jest normalną, codzienną sytuacją, w której rozwijają się i uczą się mówić poprzez naturalną akwizycję różnych języków. Multilingwilizm oraz wielokulturowość, będące do niedawna problemem marginalnym, dzisiaj stanowią problem społeczny. Wielu rodziców szuka odpowiedzi na pytanie o to, jak wychowywać dzieci w rodzinie wielojęzycznej lub co robić w sytuacji, gdy język rodziców jest inny niż otoczenia oraz jak postępować, by nie zatracić odrębnej tożsamości kulturowej, ale jednocześnie być akceptowanym przez otoczenie. Jednymi z pierwszych osób, do których rodzice zgłaszają się z tymi pytaniami są logopedzi, dla których problem nie jest nowy, ale wymaga ciągłej aktualizacji, ponieważ doniesienia z badań m.in. lingwistycznych, socjologicznych i psychologicznych stale weryfikują stan wiedzy na temat wpływu multilingwilizmu na rozwój dziecka i związek z dalszymi etapami życia człowieka, a rozpowszechnione mity na temat wielojęzyczności potwierdzane są lub wykluczane przez rzetelne wyniki badań naukowych. Celem wystąpienia było syntetyczne wprowadzenie teoretyczne, w którym autorka przedstawiła starsze i nowsze ujęcie multilingwilizmu, przyczyny i rodzaje, zjawiska związane z multilingwilizmem i wielokulturowością, przeprowadzone dotąd wyniki niektórych badań naukowych nad wielojęzycznością i wielokulturowością oraz wyniki badań własnych dotyczące stanu wiedzy polskich logopedów na temat wielojęzyczności. W podsumowaniu autorka stwierdziła, że problem multilingwilizmu stanowi przedmiot zainteresowań badaczy różnych dziedzin naukowych, przez których prowadzone są liczne (choć ciągle niewystarczające) badania. Ich wyniki są przedmiotem dyskusji podejmowanej przez naukowców, ale w niewystraszającym stopniu są rozpowszechniane wśród logopedów-praktyków, do których bezpośrednio zwracają się rodzice dzieci wychowywanych w środowisku wielojęzycznym i wielokulturowym.

Godzinne wystąpienie dr Ewy M. Skorek wzbudziło aplauz słuchaczy i długie owacje. Perfekcyjnie przygotowane prezentacje multimedialne w dwóch wersjach językowych (angielskiej i łotewskiej) z uznaniem komentowane były w kuluarach, a do autorki kierowane były liczne słowa z podziękowaniami i gratulacjami merytorycznego wystąpienia.

Niewątpliwie udział w konferencjach, w trakcie których podejmowane są międzynarodowe dyskusje wokół problemów przedstawianych przez naukowców naszej uczelni sprawiają, że Uniwersytet Zielonogórski czynnie uczestniczy w zagranicznym życiu naukowym. Afilowanie wyjaz-

dów na konferencje, zwłaszcza międzynarodowe, stanowiące istotny element indywidualnego rozwoju każdego naukowca, są jednocześnie dowodem na to, że macierzy-sta uczelnia świadomie kieruje rozwojem swojej kadry naukowej oraz uznaje potęgę i skuteczność bezpośredniej wymiany myśli naukowej. Sukcesy naszych pracowników potwierdzają, że nie są to afiliacje przynoszące straty.

E.S.K.K.

Profesor Nancy Rappaport na Uniwersytecie Zielonogórskim

Kod zachowań, czyli jak rozumieć bardzo trudne zachowania dzieci w szkole i przedszkolu i jak tym dzieciom pomagać! - to temat warsztatów pedagogicznych, które miały miejsce na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Warsztaty te zorganizowane zostały przez pracowników Katedry Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej (Wydział Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego) we współpracy z Urzędem Miasta Zielonej Góry i Stowarzyszeniem „Możesz Inaczej” w Zielonej Górze¹, dzięki wsparciu finansowemu ze środków Urzędu Miasta Zielonej Góry, przy współudziale Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Warsztaty poprowadziła prof. **Nancy Rappaport z Harvard Medical School, Boston, USA** - specjalista psychiatrii dziecięcej w dziedzinie terapii ekstremalnie trudnych zachowań dzieci i młodzieży, osoba ciesząca się

1 Stowarzyszenie „Możesz Inaczej” w Zielonej Górze funkcjonuje formalnie od niedawna, lecz jego początki sięgają 2004 roku. Tworzy je grupa ludzi działających aktywnie, na rzecz głównego celu, jakim jest wspieranie dzieci, młodzieży i dorosłych. Zawodowo i naukowo członkowie Stowarzyszenia związani są z różnymi specjalnościami, lecz wszystkich ich cechuje przede wszystkim otwartość, życzliwość, odpowiedzialność, kreatywność i profesjonalizm. Robią wiele, aby w ich pracy była jakość, a nie jakoś. Mają świadomość, że nie są w stanie pomóc wszystkim, ale dokładają wszelkich starań aby ci, którzy przychodzą do nich otrzymali odpowiednią pomoc i wsparcie. W ramach tego młodego Stowarzyszenia działają:

- a) *Pracownia Rozwoju Społecznego „Pod Słoneczkiem”* (dawna świetlica socjoterapeutyczna, w której realizowany jest autorki uznany w środowisku projekt),
- b) DOM, czyli *„Dzienny Ośrodek Młodzieżowy”* (w trakcie organizacji, dzięki temu, że w styczniu 2014 roku w ramach budżetu obywatelskiego Stowarzyszenie zdobyło od mieszkańców Zielonej Góry 3.898 głosów. Dzięki temu za kwotę 800 tysięcy złotych przystąpiono do remontu budynku po starej kotłowni, która znajduje się przy ulicy Władysława IV). Tu młodzi ludzie, będą spędzać swój wolny czas od rana do wieczora. To właśnie w tym Domu nabywać będą ważne umiejętności społeczne przydatne w codziennym życiu. Nie zabraknie również czasu na zabawę i rozmowy z dorosłymi i rówieśnikami,
- c) *„Centrum Rozwoju Osobistego”*, które mieści się w nowym budynku przy ulicy Juliusza Słowackiego 12 w Zielonej Górze, dzięki życzliwości urzędu miasta. Tu zapewniony będzie rozwój osobisty rodzicom, studentom, nauczycielom oraz różnego rodzaju specjalistom.

Prezesem Stowarzyszenia „Możesz Inaczej” w Zielonej Górze jest Dawid Juszczyński, z wykształcenia pedagog - socjoterapeuta, działacz społeczny, twórca Pracowni Rozwoju Społecznego „Pod Słoneczkiem” w Zielonej Górze, założyciel Stowarzyszenia „Możesz Inaczej” oraz autor i pomysłodawca wielu programów wykorzystywanych w pracy z dziećmi i młodzieżą (<http://mozesz-inaczej.zgora.pl>)

autorytetem, z ogromnym doświadczeniem zawodowym. Nancy Rappaport pracowała jako psycholog w kilkunastu amerykańskich najtrudniejszych szkołach, między innymi w Harlemie w Nowym Jorku, w których miała do czynienia z wybitnie trudnymi dziećmi i młodzieżą z grupy wysokiego ryzyka. Posiada tytuł profesora nadzwyczajnego na Wydziale Psychiatrii w Harvard Medical School. Jest także praktykującym psychiatrą dziecięcym i młodzieżowym w tamtejszej filii oddziału uniwersyteckiego Cambridge Health Alliance. Pełni tam również funkcję dyrektora programów szkolnych wspierających dzieci, młodzież, rodziców i personel w szkołach państwowych. W 2013 r. otrzymała nagrodę Art of Healing Cambridge Health Alliance. Jest autorką książki *In Her Wake: A Child Psychiatrist Explores the Mystery of Her Mother's Suicide* (2009) oraz współautorką książki *The Behavior Code: A Practical Guide to Understanding and Teaching the Most Challenging Students* (2012) (materiały informacyjne).

Nazwisko Rappaport, wraz z podjętą ważną problematyką, stało się niewątpliwie magnesem skłaniającym do udziału w warsztatach. Warsztaty były adresowane do zielonogórskich pedagogów, psychologów szkolnych, nauczycieli, wychowawców pracujących w przedszkolach, szkołach podstawowych i placówkach. Wzięli w nich udział także pracownicy Uniwersytetu Zielonogórskiego. Warsztaty spotkały się dużym zainteresowaniem. Prof. Nancy Rappaport w sposób niezwykle interesujący, komunikatywny i profesjonalny mówiła o zachowaniach uczniów uznanych przez nauczycieli za trudnych, tłumaczyła ich uwarunkowania, wskazywała na sposoby rozwiązania problemów. Swe wypowiedzi wzbogacała konkretnymi przykładami. Uczestnicy warsztatów mieli okazję zadawać pytania prowadzącej, mogli też wspólnie dzielić się doświadczeniami i przykładami możliwości radzenia sobie w konkretnych trudnych sytuacjach podczas pracy z wychowankami. Warsztaty przebiegały w przyjaznej atmosferze. Głosy uczestników, zarówno podczas warsztatów jak i w czasie przerwy, pozwalają uznać spotkanie za potrzebne i efektywne.

Pobyty prof. Nancy Rappaport w Polsce zbiegł się z promocją jej współautorskiej (z Jessicą Minahan²) książki *The Behavior Code: A Practical Guide to Understanding and Teaching the Most Challenging Students* (2012), będącej efektem ponad 10-letniej współpracy między analitykiem behawioralnym a psychiatrą dziecięcym, opisującej jak krok po kroku odkrywano powody i wzorce trudnych zachowań oraz sposoby ich implementowania w sprawdzone strategie motywowania ucznia do nauki.

Publikacja ta spotkała się z bardzo dobrym przyjęciem i wieloma pozytywnymi recenzjami:

- *Kod Zachowania stanie się podręcznikiem każdego nauczyciela pragnącego zrozumieć co sprawia, że dzieci robią to co robią* (William S. Pollack, Harvard Medical School);
- *Uczenie jest sztuką, ale taką, która może być udoskonalona przez naukę. W oparciu o wiedzę psychologiczną, Kod Zachowania dostarcza nauczycielom narzędzi pomocnych w zmianie wzorów postępowania niektórych uczniów, sprawiających największe problemy wychowaw-*

cze. Korzystając z tej książki, nauczyciel - zamiast karać czy spisywać na straty - może im pomóc wejść na drogę ku sukcesom (Geoffrey Canada, prezes i dyrektor wykonawczy w Harlem Children's Zone);

- *Kod Zachowania zawiera mnóstwo mądrych, konkretnych rad dla nauczycieli i pedagogów, od przedszkola do końca szkoły podstawowej. Z głębokim zrozumieniem jest tu opisana natura zachowań lękowych, opozycyjnych, wynikających z wycofania (zamknięcia się w sobie), oraz mających podłoże seksualne. Szczegółowe propozycje tu zawarte pomogą pracownikom szkół w przewidywaniu i przeciwdziałaniu tym trudnym, często przytłaczającym ich problemom* (Jonathan Cohen, prezes National School Climate Center, współautor książki „Educating Minds and Hearts Because the Three Rs Are Not Enough”, a także adiunkt na wydziale psychologii i edukacji w Teachers College, Columbia University) (por. materiały informacyjno-promocyjne).

Książka ta w Polsce została wydana pod koniec marca 2014 r. przez Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna pod tytułem: *KOD ZACHOWANIA: Praktyczny przewodnik zrozumienia i nauczania najtrudniejszych uczniów*. Warto dodać, że Zielona Góra była jednym z czterech polskich miast, w których gościła prof. Nancy Rappaport promując książkę, wszędzie spotykającą się z ogromnym zainteresowaniem czytelników.

Spotkanie warsztatowe zrealizowane w murach gościnnej Biblioteki Uniwersyteckiej to jedno z wielu działań realizowanych w ramach współpracy między Uniwersytetem Zielonogórskim (Katedrą Opieki, Terapii i Profilaktyki Społecznej) i Urzędem Miasta Zielonej Góry oraz Stowarzyszeniem „Możesz Inaczej” w Zielonej Górze.

Warsztaty poprowadzone przez prof. Nancy Rappaport stanowiły przykład wspólnego podejmowania wysiłków profilaktyczno-wychowawczych w środowisku lokalnym oraz doskonały wstęp do kolejnych warsztatów pedagogicznych, tym razem prowadzonych przez Andrzeja Kołodziejczyka, których celem będzie wzbogacenie wiedzy i doskonalenie umiejętności w zakresie zrozumienia istoty i uwarunkowań zachowań uczniów oraz radzenia sobie z trudnymi zachowaniami uczniów, wychowanków, podopiecznych w codziennej pracy pedagogów, wychowawców, nauczycieli i terapeutów.

Organizatorzy mają nadzieję, że wszystkie te warsztatowe spotkania przyczynią się do przygotowania środowiska oświatowego do długofalowych, nowych form pomocy szkole obejmujących cały proces wspomagania ucznia zgodnie z polityką edukacyjną państwa (por. plakat informacyjny).

Opracowała: Jolanta Lipińska-Lokś

KNOWLEDGE & PROMOTION, NETWORK & COLLABORATION

Międzynarodowe seminarium i warsztaty promujące program LLP ERASMUS

W dniach 7-9 maja 2014 r. odbyło się na Uniwersytecie Zielonogórskim międzynarodowe spotkanie koordynato-

² Jessica Minahan posiada wydany przez ministerstwo dyplom analityka zachowań; jest nauczycielem w programach edukacji specjalnej. Obecnie pracuje w systemie szkół publicznych miasta Newton (stan Massachusetts).

rów programu ERASMUS z uczelni mających podpisane umowy bilateralne z Wydziałem Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Seminarium zostało zorganizowane przez **dr Elżbietę Kołodziejską**. Znacząco pomogli także prodziekan WPSiNoZ **dr Jarosław Wagner** i **mgr Agnieszka Możejko** z Działu Współpracy z Zagranicą.

Trzy dni seminarium były intensywnie wypełnione różnego rodzaju działaniami: merytorycznymi, kulturalnymi, a także towarzyskimi. Dwa pierwsze dni miały charakter seminarium, w ramach którego wystąpienia dotyczyły różnych kwestii związanych z realizacją programu LLP ERASMUS. Trzeciego dnia uczestnicy zostali zaproszeni do sali komputerowej, gdzie wspólnie uczyli się i tworzyli portal internetowy dedykowany osobom przygotowującym się do wyjazdu w ramach programu LLP ERASMUS bądź przebywających już na stypendium.

Pierwszego dnia uczestników przywitani ze strony władz UZ prorektor prof. dr hab. Janusz Gil oraz dziekan WPSiNoZ dr hab. Marek Furmanek, prof. UZ.

Sesja inauguracyjna była poświęcona prezentacji przygotowanych przez koordynatorów z uczelni partnerskich. Jako pierwszy wystąpił **Francisco de Paula Pavon Rabasco** - reprezentant uniwersytetu w Cadiz (Hiszpania), który pokazał w jaki sposób można połączyć ideę nauczania poza murami szkoły z wykorzystaniem nowoczesnych technologii komputerowych. Z referatu pt. *Erasmus in Cadiz University. ICT and outdoor learning* mogliśmy się dowiedzieć jak z młodzieżą zafascynowanej korzystaniem z komputerów i smartfonów uczynić sprzymierzeńców w procesie edukacji. Refleksje i informacje gromadzone przez studentów podczas zajęć odbywających się w parku krajobrazowym w otoczeniu bliskim uczelni, są zamieszczane na blogu. Taki zabieg sprzyja synergii pracy grupowej i dodatkowo uatrakcyjnia sam proces uczenia się.

Kolejne wystąpienie **Beril Salman Akin** przeniosło uczestników w otoczenie Uniwersytetu Gazi w Ankarze (Turcja), który łączy tradycję z nowoczesnością. Dodatkowym argumentem na

rzecz wyjazdu do Ankarze jest także możliwość poznania fascynującej kultury Orientu. Ankarze znajduje się w korzystnej odległości od wielu atrakcyjnych miejsc Turcji, przede wszystkim blisko Kapadocji, Konyi, relatywnie blisko Istanbuhu, do którego można łatwo dojechać sprawną komunikacją autobusową.

Trzecia w tym dniu (tym razem wirtualna) prezentacja została przygotowana przez dwuosobową drużynę w składzie: **Minna Nousiainen** i **Päivi Martin** z Uniwersytetu w Laplandii (Finlandia). Krótki film zawierał podstawowe informacje na temat Uniwersytetu w Rovaniemi, możliwości konstruowania indywidualnego programu studiów, atrakcji turystycznych i specyfiki kulturowej regionu. Ważnym argumentem przekonującym na rzecz studiowania w Laplandii były entuzjastyczne wypowiedzi stypendystów programu LLP ERASMUS.

W drugiej części sesji wystąpili studenci Uniwersytetu Zielonogórskiego **Pamela Siudaj** (I rok *wychowania fizycznego*) i **Dawid Chuchro** (II rok *pedagogiki*), którzy z typowym dla „zielonogórskiego zagłębia kabaretowego” podejściem zaprezentowali świeże, pełne młodzieńczej werwy spojrzenie na studiowanie na UZ. Nasi studenci przyznali się, że to pierwsze w ich życiu wystąpienie na konferencji, tym bardziej należą im się wyrazy uznania, że tak dobrze poradzili sobie z treścią i prezentacją w języku angielskim.

Następnie **dr Dorota Bazuń** zaprezentowała poziom zaangażowania Instytutu Socjologii w realizację programu ERASMUS i promowała możliwość studiowania *socjologii* właśnie w Zielonej Górze. Pokaz był zaproszeniem do studiowania, a także udziału w działalności badawczej realizowanej w ramach Lubuskiego Ośrodka Badań Społecznych oraz Laboratorium Sieci Społecznych. Zaprezentowano także informacje na temat nowych specjalności na kierunku „socjologia”: rewitalizacja społeczna i socjologia sieci społecznych.

Wystąpienie **prof. Marka Smoluka** z Zakładu Filologii Angielskiej pt. *The merits and demerits of CATS and ECTS schemes* dotyczyło różnych aspektów przeliczania osiągnięć związanych z realizacją

zająć na punkty ECTS lub CATS. Wystąpienie to mimo, deklarowanego przez referenta entuzjazmu wobec programów wymiany, miało charakter krytyczny. Autor słusznie zauważył, że mówienie o trudnościach może być bardziej pouczające, ponieważ stwarza możliwość wspólnego poszukiwania rozwiązań w związku pojawiającymi się problemami. W wystąpieniu tym wypunktowane zostały także paradoksy dotyczące szacowania wartości punktowej poszczególnych przedmiotów, bo choć system punktowania jest normowany to jednak nie zawsze można mówić o jego ekwiwalentności. Na przykład przedmiot o podobnej nazwie, podobnej ilości zajęć i zadań do wykonania może być inaczej punktowany w różnych uczelniach. Tego typu różnice powodują trudności. W zakończeniu swojego wystąpienia prof. Marek Smoluk podkreślił jednak, że pomimo tych problemów liczba plusów programów mobilności jest tak duża, że warto czynić ten system przydzielania punktów jak najbardziej elastycznym i dzięki temu ułatwiać młodzieży korzystanie z programów mobilności.

Ostatnie w tym dniu wystąpienie **Marii Jose Ruiz Troncoso i Jesusa Fernandez z Uniwersytetu Cardiz** pt. *University's library as a platform for teaching, learning and research*, było ciekawym tematycznie wprowadzeniem do kolejnej części programu, którą było zwiedzanie Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego. Prezentacja biblioteki z Cadiz dała też możliwość porównania usług bibliotecznych i komfortu pracy użytkowników i pracowników w Cadiz i w Zielonej Górze. Można to porównanie skwitować krótkim stwierdzeniem - obie biblioteki są piękne i przyjazne dla użytkowników.

Po południu uczestnicy seminarium zwiedzali część UZ znajdującą się w Kampusie A, a następnie wzięli udział w koncercie w wykonaniu pracowników i studentów Instytutu Muzyki UZ. Wystąpili między innymi: Bogumiła Tarasiewicz - mezzosopran, Ryszard Zimnicki - fortepian, Piotr Watras - baryton, Magdalena Opielak - skrzypce, Agnieszka Wiecha - flet, Cezary Kostański - organy, Bartosz Pernal - puzon, Muzycy wykonali utwory kompozytorów polskich między innymi: I.J. Paderewskiego, H. Wieniawskiego, K. Pendereckiego, pieśni F. Chopina i S. Niewiadomskiego. Gościem specjalnym koncertu była Beata Bednarz znana polska piosenkarka gospel, której akompaniował Jerzy Szymaniuk. Wystąpił także „młody” big band prowadzony przez B. Pernala.

_ FOT. Z WYDZIAŁU

Po koncercie uczestnicy zwiedzili jeszcze zielonogórską Palmiarnię i przeszli na kolację do restauracji Winnica. Podczas tego spotkania mogliśmy przekonać się co oznacza hiszpański temperament zmieszany z turecką żywiołowością. Zagraniczni goście śpiewali, wybijali rytm klaszcząc i tańczyli do spontanicznie tworzonej przez siebie muzyki. To połączenie różnych form muzycznych i tanecznych stworzyło niezapomnianą widowiskową, wielokulturową mozaikę.

Kolejny dzień seminarium rozpoczął się od wystąpienia Melike Özer Keskin, która zaprezentowała program mobilności **MEVLANA** finansowany przez rząd turecki. Celem tego programu jest ułatwienie kontaktów międzynarodowych studentom i pracownikom naukowym z Turcji. Program ten umożliwi finansowanie wyjazdów za granicę Turcji, ale także przyjazdów gości z innych krajów do Turcji.

Wystąpienie dr Marzanny Farnickiej (UZ) zawierało informacje na temat czynników, które sprzyjają mobilności studentów, a także utrudniają jej występowanie. M. Farnicka zwróciła uwagę na ważne zadanie dla pracowników uczelni polegające na wzmacnianiu motywacji studentów do korzystania w programów wymiany. Bez odpowiedniego wsparcia nauczycieli liczba osób mogących skorzystać ze stypendium nie będzie zwiększona się.

Vitor Reia-Baptista z Uniwersytetu w Algarve przesłał film przepaszając, że ze względów zdrowotnych nie mógł osobiście uczestniczyć w seminarium, ale wyraził gotowość udziału w tworzeniu platformy informacyjnej, a także serdecznie zapraszał do Portugalii i studentów i pracowników uczelni, którzy wzięli udział w seminarium.

Marta Dodero Fuejo, Maria Noemi Diaz Serrano zaprezentowały specyfikę kultury andaluzyjskiej. Obok informacji o otoczeniu społeczno-gospodarczym, nie zabrakło tańca, informacji na temat kuchni, a także atrakcji turystycznych, którymi mogą się cieszyć ci, którzy zdecydują się na studiowanie w południowej Hiszpanii.

Struktura tego seminarium była przekładanką wielorakich informacji, kolejna ich porcja została przygotowana przez studentów II roku pedagogiki - **Justynę Mosiewicz, Angelikę Wojtas, Pawła Urbaniaka**, którzy przygotowali film na temat turystycznych atrakcji Zielonej Góry i Łagowa Lubuskiego. Przy okazji warto zwrócić uwagę na

to, że prezentacje filmowe innych uczelni (Uniwersytet w Laplandii, Uniwersytet Gazi w Ankarze, Uniwersytet w Cadiz) były bardzo ciekawe i dobrze by było, gdyby taką prezentację przygotował również Uniwersytet Zielonogórski. Wykorzystanie pomysłu studentów i profesjonalne wsparcie pozwoliłoby na przygotowanie bardzo dobrego materiału, byliśmy bowiem pod wrażeniem, jak dobrze poradzili sobie z tym zadaniem.

Ostatnią merytoryczną częścią drugiego dnia seminarium była prezentacja Jarosława Wagnera i wprowadzenie słuchaczy w strukturę przygotowanej przez niego platformy informacyjnej *ErasNet4Y*. Portal ma służyć zbieraniu, a także dzieleniu się informacjami użytecznymi dla studentów uczestniczących w programie Erasmus. Informacje będą zamieszczane przez koordynatorów uczelni partnerskich. Portal ten jest już dostępny, ale aby naprawdę mógł spełnić swoją funkcję, niezbędne jest umieszczenie na nim ważnych informacji.

W ostatnim dniu tego spotkania uczestnicy mieli warsztaty komputerowe, na których wprowadzali dane do portalu ErasNet4Y. Zajęcia odbyły się w sali komputerowej i były prowadzone przez Jarosława Wagnera. Przystępny sposób zamieszczania informacji, możliwość dołączania zdjęć, linków spodobała się uczestnikom, którzy stwierdzili, że to dobrze, że będą mieli takie "miejsce", w którym będą mogli pokazać swoje uczelnie oraz możliwości jakie czekają studentów zagranicznych.

Trzy dni pracy podsumowała dr Elżbieta Kołodziejska w czasie ostatniej sesji. Zwróciła uwagę na to, że spotkanie to zaowocowało wymianą informacji i doświadczeń, a także możliwością przygotowania wygodnego narzędzia gromadzenia i porządkowania informacji jakim jest portal ErasNet4Y. Bardzo miłym akcentem było przygotowanie przez zagranicznych gości piosenki dla Elżbiety Kołodziejskiej i odśpiewanie jej wspólnie. Patrząc na wrzucone oblicze głównej organizatorki tego spotkania można było wywnioskować, że tak sympatyczne zakończenie było dobrym zwieńczeniem i podziękowaniem za wiele czasu poświęconego na organizację tego spotkania.

Na koniec warto dodać, że czas seminarium był maksymalnie wypełniony, nie wszyscy mieli okazję zaprezentować swoje wystąpienia. Oprócz osób wymienionych wcześniej, w konferencji wzięli też udział: Antonio Rodriguez Ortega, Beril Akin, Carmen Vazquez Dominguez, Faustino Martin Rey, Kadir Okan Akin, Maria Jesús Bernal Acuña, Özlem Çakmak, Sara Román García, Susanne Linhofer, Tanjan Keser. Także ich obecność, udział w dyskusjach i pogoda ducha tworzyły sympatyczną atmosferę tego międzynarodowego spotkania. Pozostaje życzyć sobie, by kolejne takie przedsięwzięcie, które wstępnie zaplanowano w Turcji, było równie owocne jak to zielonogórskie.

Dorota Bazuń

Paradoksy Naszej Wolności - 25 lat po czerwcu '89

W dniach 3-4 czerwca w Bibliotece UZ z inicjatywy Instytutu Socjologii UZ oraz zielonogórskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Socjologicznego odbyła się konferencja *Paradoksy Naszej Wolności - 25 lat po czerwcu '89*. Patronat nad wydarzeniem objęli: Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski oraz Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Tadeusz

Kuczyński. Honorowymi gośćmi obrad konferencji byli poseł i senatorowie województwa lubuskiego (wcześniej - województwa zielonogórskiego) uczestniczący jako parlamentarzyści w tworzeniu prawno-ustrojowych fundamentów nowego ładu społecznego: Tadeusz Biliński, Waldemar Piotrowski, Czesław Fedorowicz, Stanisław Iwan, Jerzy Materna, Waldemar Sługocki. Obecny był także dyrektor Muzeum Ziemi Lubuskiej - prof. Andrzej Toczewski.

W czasie konferencji swoje wystąpienia wygłosili:

_prof. dr hab. Mirosław Karwat (Uniwersytet Warszawski),
_dr hab. Jarosław Macata, prof. UZ,
_prof. dr hab. Mirosław Chałubiński (UZ),
_dr hab. Krzysztof Jasiński, prof. IFiS PAN,
_dr hab. Jerzy Leszkowicz - Baczyński, prof. UZ,
_ks. dr hab. Andrzej Draguła, prof. Usz,
_dr hab. Maria Zielińska, prof. UZ,
_dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. UZ,
_dr hab. Mariusz Kwiatkowski, prof. UZ.

Pierwszy dzień obrad zamknęto doroczne już *Socjobranie* - tradycyjne spotkanie pracowników, studentów, absolwentów i gości Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Drugiego dnia obrad odbyła się debata panelowa, w której udział wzięli:

_wojewoda lubuski Jerzy Ostroch,
_prof. dr hab. Czesław Osękowski (UZ),
_ks. dr hab. Paweł Prüfer, prof. PWSZ Gorzów,
_Maciej Jankowski (NSZZ Solidarność - Region Lubuski),
_Piotr Maksymczak (Stowarzyszenie Dialog-Współpraca-Rozwój),
_dr Lech Szczegółta (UZ).

Konferencja przyciągnęła wielu słuchaczy spośród studentów i pracowników naszego Uniwersytetu oraz osób z poza uczelni.

Podkreślić należy, że wydarzenie to nie miało charakteru wspominkowo-pochwalnego. Pluralizm stanowisk odnośnie ocen dorobku minionych 25 lat w połączeniu z wieloaspektowością poruszanych kwestii, zapewniły pole do merytorycznych dyskusji i polemik nad naszą najnowszą historią, wymykającą się jednoznacznej ocenie.

Artur Kinal

Pani prof. UZ dr hab. Grażynie Gajewskiej

i

Pani mgr Joannie Gajewskiej

wyrazy głębokiego współczucia po stracie

MAMY, BABCI

składają

Zespół Dziekański, pracownicy i studenci

Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu